

ALPER KUL

ARKANA BAKMA!

O TARAFI GİTMİYORSUN

**ARKANA BAKMA!
O TARAF A GİTMİYORSUN**
ALPER KUL

Genel Yayın Numarası: 468
ISBN: 978-625-92000-4-0
Omega Yayınları - 1. Baskı, 2013
Omega Yayınları - 2. Baskı, 2014
Parola Yayınları - 3. Baskı, Nisan 2019
Efil Yayınları – Genişletilmiş 4. Baskı, Ağustos 2026

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım ve Tic. Ltd. Şti. ©2026
Efil©2026

Bu kitabın tüm hakları saklıdır.
Herhangi bir şekil ya da yöntemle çoğaltılamaz.
Sertifika No: 45550

Genel Yayın Yönetmeni: Serenay Dırız
Grafik Tasarım: Ferhat Önder

Baskı: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi
Üniversiteler mah. 1606 cad. no:8/1 Çankaya/Ankara
Telefon: 0312 266 44 10
Sertifika Nu.: 46519

EFL YAYINEVİ

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım ve Tic. Ltd. Şti.
Bağcılar Mahallesi Şemsettin Günaltay Caddesi 283. Sokak Ata Apartmanı
No: 9/7 06670 Çankaya/Ankara Türkiye
Tel : (+90) 312 442 52 10
GSM : (+90) 541 232 00 46

efilyayinevi.com

efilyayinevi

efilyayinevi

efilyayinevi

ALPER KUL KİMDİR?

Alper Kul; yazar, müzik üreticisi, uluslararası iş geliştirme ve strateji danışmanıdır.

1992 yılında İtalyan Lisesi'nden, 1998 yılında Koç Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. İtalyanca ve İngilizce bilen Kul, profesyonel kariyerinde dış ticaret, ihracat, uluslararası satış, iş geliştirme, marka yönetimi ve strateji alanlarında çalıştı. Sabancı Grubu / Brisa ve PepsiCo Türkiye bünyesinde farklı uluslararası pazarlardan sorumlu görevler üstlendi.

Uluslararası iş deneyimi, ona farklı pazarları okuma, kültürler arası iletişim kurma, insan kaynağı kalitesini değerlendirme ve iş dünyasının değişen dinamiklerini sahada gözlemlene imkânı verdi. Bu deneyim, daha sonra kariyer, profesyonellik, stratejik düşünme, insan kaynağı ve kişisel gelişim üzerine yaptığı çalışmaların da temelini oluşturdu.

2010-2016 yılları arasında kariyer seminerleri, eğitimler ve medya çalışmaları bağlamında “Bay Kariyer” adıyla da tanındı. Bu dönemde kariyer, iş hayatı, profesyonellik, kişisel gelişim ve insan kaynağı üzerine çok sayıda seminer, söyleşi ve medya çalışması gerçekleştirdi. 2016 sonrasında ise televizyon ve radyo programlarında daha çok strateji ve kariyer danışmanı; sonraki yıllarda ise strateji danışmanı kimliğiyle yer aldı.

Bu danışmanlık alanı yalnızca makro stratejiyle sınırlı kalmadı; dış ticaret, uluslararası pazarlar, iş geliştirme, kariyer stratejisi ve kurumsal strateji gibi farklı başlıkları da kapsadı. Alper Kul'un çalışma alanlarında insanın kendi potansiyelini doğru okuması, kurumların nitelikli insan kaynağıyla güçlenmesi, bireylerin değişen dünya içinde daha stratejik ve dirençli bir hayat kurması fikri her zaman merkezi bir yer tuttu.

Kariyer, insan kaynağı, gerçek profesyonellik, stratejik zekâ, motivasyon ve kişisel gelişim üzerine uzun yıllardır düşünen ve üreten Alper Kul, bu birikimini *Arkana Bakma! O*

Tarafa Gitmiyorsun adlı kitabında okurla buluşturdu. Kitabın İngilizce versiyonu *Never Look Back* adıyla yayımlandı.

Bu kitapta yer alan Beş Kanatlı Yel Değirmeni Modeli, Gerçek Profesyonelliğin Üç Temel Doğrusu ve Esas Güç kavramları, Alper Kul'un insanı yalnızca meslek hayatı içinde değil; entelektüel kapasitesi, sosyal zekâsı, sanatla ilişkisi, bedensel disiplini, motivasyonu ve stratejik düşünme becerisiyle birlikte ele alma yaklaşımının temel parçalarıdır.

Bu modeller yalnızca teorik gözlemlerden doğmadı. Alper Kul, bu fikirlerin önemli bir bölümünü önce kendi hayatında deneyimledi, sınadı ve yaşadı. Çocukluk yıllarında başlayan spor ve müzik ilgisi, İtalyan Lisesi ve Koç Üniversitesi dönemlerinde gelişen entelektüel birikimi, farklı sosyal çevrelerde kurduğu ilişkiler ve profesyonel kariyerinde edindiği saha deneyimi zamanla bu yaklaşımın temelini oluşturdu. 2007 yılında Koç Üniversitesi'nde aldığı Self-Managing Leadership eğitimi ve aynı dönemde üniversitelerde verdiği seminerler, bu düşüncelerin zamanla bir modele dönüşmesinde önemli bir dönüm noktası oldu.

2026 itibarıyla Kadir Has Üniversitesi'nde Uluslararası Ekonomi Politik alanında yüksek lisans çalışmalarını sürdüren Kul; enerji dönüşümü, yapay zekâ, teknoloji rekabeti, Çin-Amerika rekabeti ve yeni küresel güç dengeleri üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu akademik ilgi alanları, onun uzun yıllara dayanan uluslararası iş geliştirme, dış ticaret ve strateji danışmanlığı deneyimiyle de birleşmektedir.

Alper Kul, aynı zamanda 2025 Aralık ayından itibaren Beşiktaş Jimnastik Kulübü Divan Kurulu üyesidir. Beşiktaş camiasındaki uzun yıllara dayanan üyelik ve sivil toplum geçmişi, onun sporun yalnızca bireysel disiplin değil, aynı zamanda toplumsal aidiyet, kültür ve kurum bilinciyle ilgili olduğuna dair bakışını da beslemiştir.

Alper Kul, önümüzdeki dönemde ikinci kitabı üzerinde çalışmayı da planlamaktadır. Bu yeni kitapta uluslararası ekonomi politik, teknoloji ve yapay zekâ çağında insan kaynağı, gelişmişlik tartışmaları, finansal okuryazarlık, kurum-

sal kalite, eğitim, hukuk, ekonomi, müzik endüstrisi ve dijital platformlar gibi başlıkları daha geniş bir çerçevede ele almayı hedeflemektedir.

Alper Kul aynı zamanda Alper Kul Music çatısı altında müzik üretmektedir. Spotify, Apple Music, YouTube Music ve diğer dijital platformlarda yayımlanmış 16 albüm/projesiyle müzikal çalışmalarını sürdürmektedir. Müzik çalışmalarına dijital platformlarda “Alper Kul” sanatçı adıyla ulaşılabilir.

Alper Kul için yazmak, müzik üretmek, danışmanlık yapmak ve düşünmek aynı merkeze bağlıdır: insanın değişen dünya içinde yönünü kaybetmeden gelişmesi, üretmesi, kendisini yeniden kurması ve kendi Esas Güç alanını bulması.

Web: alperkul.pro

Instagram: instagram.com/alperkul.pro

LinkedIn: linkedin.com/in/alperkul

İÇİNDEKİLER

Alper KUL Kimdir?	3
Dördüncü Baskıya Ön Söz	11
2026'dan Geriye Değil, İleriye Bakmak	11
Üçüncü Baskıya Ön Söz	19
Giriş.....	27
Beş Kanatlı Yel Değirmeni Modeli	31
Birinci Doğru: Zaman ve Zamanlama Yönetimi	61
İkinci Doğru: Uzmanlaşma	79
Üçüncü Doğru: İletişim, İlişki Becerisi Yönetimi ve Sosyal Zekâ	85
BÖLÜM 1 - Ufka Yolculuk Yapar mısın?	115
BÖLÜM 2 - Kariyer Trenine Binebilmek.....	141
BÖLÜM 3 - Esas Güç Nedir?	203
BÖLÜM 4 - Türk İş Hayatı İşlemden İbarettir! ...	251
EK 1. Yapay Zekâ Çağında Kariyer Yapmak.....	259
EK 2. Finansal Okuryazarlık ve Finansal Zekâ....	269
Arkana Bakma O Tarafa Gitmiyorsun İçin Övgüler	277

Dünyanın en iyi anne ve babasına...

Bu yeni baskıyı, 21 Aralık 2023 tarihinde kaybettiğim sevgili babam Abdullah Kul'un aziz hatırasına da ithaf ediyorum.

İnsan hayatında bazı varlıklar vardır; onlar sadece ailemizden biri değildir, aynı zamanda karakterimizin sessiz mimarlarıdır. Babam benim için böyle bir insandı. Bana emeğin, sabrın, dürüstlüğün, vakar içinde yaşamanın ve insanın kendi yolunu kaybetmeden yürümesinin ne kadar kıymetli olduğunu öğretti.

Bugün bu kitabın dördüncü baskısında, onun hayatımda bıraktığı izi, bana kattığı gücü ve üzerimdeki emeğini sevgiyle, özlemle ve derin bir minnet duygusuyla anıyorum.

Aziz ruhu şad olsun.

*¿Hemos venido aquí para reír o para llorar?
¿Estamos muriendo, o estamos naciendo?*

*“Buraya gülmeye mi gelmiştik, ağlamaya mı?
Ölüyor muyuz, yoksa doğuyor muyuz?”*

Carlos Fuentes, Terra Nostra

DÖRDÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

2026'dan Geriye Değil, İleriye Bakmak

Bu kitabı ilk olarak 2012-2013 yıllarında yazdım. O yıllarda dünya zaten büyük bir belirsizlik dönemine girmişti. 2008 küresel finans krizinin etkileri hâlâ sürüyordu. Avrupa kendi iç krizleriyle boğuşuyordu. Akdeniz havzası, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye ciddi sosyal, ekonomik ve siyasal dönüşümlerin içinden geçiyordu. Genç işsizlik, beyaz yakalıların değersizleşmesi, nitelikli iş bulmanın zorluğu, insan kaynağı problemleri ve kurumların kalitesizleşmesi o günlerde de çok temel meselelerdi.

Aradan yıllar geçti. Kitap ilk baskısını yaptı, ikinci baskısını yaptı, ardından üçüncü baskıya ulaştı. 2019 yılında üçüncü baskıya ön söz yazarken Endüstri 4.0'dan, otomasyondan, drone teknolojilerinden, güvenlik problemlerinden ve insanlığın teknolojik kapasitesi ile ahlaki, hukuki ve kurumsal kapasitesi arasındaki açıktan bahsetmiştim. O günlerde bazı sorular teorik gibi görünebilirdi. Bir havalimanına, stratejik bir tesise veya sivil altyapıya drone saldırısı olursa bunun bedelini kim ödeyecek? Güvenliği kim sağlayacak? Sigorta sistemi bunu nasıl karşılayacak? Devletler, şirketler ve bireyler bu yeni teknolojik gerçekliğe hazır mı?

Bugün 2026'dan baktığımda görüyorum ki, 2012 dünyası artık yok. Hatta 2019 dünyası bile artık yok.

Bu cümleyi özellikle kuruyorum. Çünkü bu kitabın dördüncü baskısı yalnızca yeni bir baskı değildir. Bu baskı, kitabın yazıldığı dönemle bugünün dünyası arasında kurulmuş yeni bir düşünce köprüsüdür. Ben bu köprüyü kurarken kitabın ana metnine mümkün olduğunca az dokunmayı tercih ettim. Çünkü bu kitap yalnızca bugünün rakamlarını, bugünün platform isimlerini veya bugünün popüler kavramlarını anlatan bir metin değildir. Bu kitap aynı zamanda yazıldığı dönemin ruhunu, gözlemlerini, kelimelerini, sezgilerini ve düşünsel atmosferini taşıyan bir metindir.

Bazı okurlar bu baskıda eski tarihli bazı rakamlar, platform isimleri veya örneklerle karşılaşabilirler. Bunları bilerek ve isteyerek büyük ölçüde korudum. Çünkü bu kitabın amacı güncel veri kataloğu sunmak değildir. Güncel veri elbette önemlidir; fakat bugün herhangi bir okur, bir platformun güncel kullanıcı sayısını, bir ülkenin yeni istatistiklerini veya bir şirketin son durumunu birkaç dakika içinde araştırabilir. Asıl mesele, o verinin arkasındaki anlamı, dönemin ruhunu ve insan hayatı üzerindeki etkisini görebilmektir.

Örneğin kitapta LinkedIn ile ilgili 2013 dönemine ait rakamlar yer alıyor. Bugün LinkedIn'in kullanıcı sayısı, ülkeler bazındaki dağılımı ve iş dünyasındaki rolü o günlere göre çok daha farklı bir noktaya gelmiş olabilir. Fakat benim orada anlatmak istediğim esas mesele değişmedi. Hatta daha da önem kazandı. Profesyonel insan artık görünür olmak zorundadır. Kendini doğru anlatmak zorundadır. Dijital dünyada nitelikli bir iz bırakmak zorundadır. İş hayatında referans, ağ kurma, profesyonel itibar ve doğru bağlantılar hâlâ çok önemlidir.

LinkedIn bir anlamda beyaz yakalının kişisel web sayfası olma görevini büyük ölçüde başarmıştır. Fakat LinkedIn'in büyümesi, nitelikli ve keyif veren iş bulma problemini çözmemiştir. Çünkü mesele artık sadece görünürlük meselesi değildir. Mesele sistemin kendisinin daralmasıdır. Mesele kaliteli pozisyonların azalmasıdır. Mesele insan kaynakları süreçlerinin algoritmikleşmesi, hukuki kaygıların artması, headhunterların ve İK yöneticilerinin yüzlerce hatta binlerce başvuru arasında gerçekten doğru insanı bulmakta zorlanmasıdır. LinkedIn sorting / filtering (sıralama ve filtreleme) imkânı sunabilir, yapay zekâ adayları filtreleyebilir, veri tabanları gelişebilir; ama insanı anlamak, karakteri okumak, potansiyeli sezmek ve doğru kişiyi doğru işle buluşturmak hâlâ son derece zor bir iştir.

Ben bu kitapta yıllar önce şunu söylemiştim: Kaliteli ve keyif veren bir iş bulmak, hayatta en zor işlerden biridir. Hatta dünyanın en zor işidir demiştim!

Bugün bu cümlelerin daha da ağırlaştığını düşünüyorum.

Bu, nihilist bir söylem değildir. Bu bir umutsuzluk cümlesi değildir. Tam tersine, gerçekçi bir tespittir. Çünkü günümüz kapitalist sistemi insanı her zamankinden daha fazla sıkıştırıyor. İnsanlar daha çok çalışıyor, daha fazla yoruluyor, daha fazla rekabet ediyor; fakat çoğu zaman kazandıkları para ile daha az şey satın alabiliyorlar. Satın alma gücü düşüyor, güvenlik hissi azalıyor, gelecek planı yapmak zorlaşıyor. Beyaz yakalılar, mavi yakalılar, hizmet sektörü çalışanları, genç profesyoneller, doktorlar, mühendisler, akademisyenler, muhasebeciler, yöneticiler ve girişimciler farklı biçimlerde ama aynı büyük sistemin baskısını hissediyorlar.

Üstelik bütün bunlar teknoloji inanılmaz ölçüde gelişmişken oluyor. Daha hızlı internetimiz var. Fiber optik altyapılarımız var. Akıllı telefonlarımız var. Bulut sistemlerimiz var. Yapay zekâmız var. Finansal teknolojilerimiz var. Algoritmalarımız var. Otomasyon sistemlerimiz var. Uzaktan çalışma araçlarımız, dijital toplantılarımız, veri tabanlarımız, gelişmiş insan kaynakları platformlarımız var. Ama bütün bunlara rağmen insanın daha huzurlu, daha özgür, daha güvende ve daha anlamlı bir hayat yaşadığını söylemek kolay değil.

İşte bu paradoks, bu kitabın dördüncü baskısının temel çıkış noktalarından biridir.

Teknoloji geliyor; fakat insanın hayatı otomatik olarak kolaylaşmıyor.

Dünya hızlanıyor; fakat insanın yön duygusu güçlenmiyor.

Bilgi artıyor; fakat bilgelik aynı hızda artmıyor.

Platformlar çoğalıyor; fakat kaliteli insan ilişkileri azalabiliyor.

İş imkânları dijitalleşiyor; fakat kaliteli ve keyif veren iş bulmak hâlâ çok zor.

Bu nedenle bu kitabın ana fikrinin bugün eskidiğini değil, tam tersine daha da güncellendiğini düşünüyorum. Çünkü bu kitap hiçbir zaman sadece CV yazmayı, iş aramayı, sektör seçmeyi veya kariyer basamaklarını anlatan dar bir kitap ol-

madı. Bu kitap başından beri insanın kendisini inşa etmesiyle ilgiliydi. İnsan kaynağı meselesiyle ilgiliydi. Gerçek profesyonellik meselesiyle ilgiliydi. Stratejik zekâ, motivasyon, sosyal zekâ, zaman yönetimi, uzmanlaşma, entelektüel kapasite, sanat, spor ve insan ilişkileriyle ilgiliydi.

Bu kitabın ana iskeleti hâlâ üç temel sütun üzerinde duruyor.

Birincisi, **Beş Kanatlı Yel Değirmeni Modelidir**. İnsan yalnızca kariyerden ibaret değildir. Kariyer önemlidir; fakat tek başına bir şey ifade etmez. Spor, entelektüel hayat, sanat ve sosyal hayat da insanın dengesini, üretkenliğini ve ruhsal direncini belirler. Bir insan sadece işinde başarılı olup hayatının diğer kanatlarını ihmal ederse, o değirmen sağlıklı dönmez. Bugünün hızlı, yorucu ve algoritmik dünyasında bu modelin daha da önemli hale geldiğini düşünüyorum.

İkincisi, **Gerçek Profesyonelliğin Üç Temel Doğrusudur**: zaman ve zamanlama yönetimi, uzmanlaşma, iletişim/ilişki becerisi ve sosyal zekâ. Bu üçlü, 2012'de çok önemliydi, 2026'da da çok önemlidir. Hatta yapay zekâ çaığında daha da önemlidir. Çünkü teknik bilgi hızla çoğalırken, insanın zamanı doğru kullanması, doğru alanda derinleşmesi ve diğer insanlarla nitelikli ilişki kurabilmesi daha kritik hale gelmiştir.

Üçüncüsü ise **Esas Güç** kavramıdır. Ben Esas Güç'ü stratejik zekâ ile motivasyonun bileşkesi olarak görüyorum. İnsan yalnızca zeki olduğu için başarılı olmaz. Yalnızca motive olduğu için de başarılı olmaz. Stratejik zekâ, yön duygusu verir. Motivasyon ise hareket enerjisi verir. Bu ikisi birleştğinde insan kendi hayatını daha bilinçli, daha dirençli ve daha anlamlı biçimde kurabilir.

Bu üç ana sütun nedeniyle kitabın içindeki örnek kişileri, gerçek profesyonelleri ve bazı dönemsel referansları da büyük ölçüde korumayı tercih ettim. Kitapta anlattığım gerçek profesyoneller güncel bir liste oluşturmak için seçilmedi. Onlar, gerçek profesyonellik kavramını somutlaştırmak için seçildi. Temsil ettikleri disiplin, çalışma ahlakı, uluslararası bakış,

ilişki yönetimi, stratejik akıl, üretkenlik, cesaret ve mesleki derinlik hâlâ önemini koruyor. Elbette bugün başka isimler de eklenebilir. Elbette yeni kuşaklardan yeni örnekler bulunabilir. Fakat bu kitabın ana metnini her baskıda yeni isimlerle değiştirmek, kitabın ruhunu güçlendirmekten çok zayıflatırdı.

Aynı tercih sosyal medya ve dijital platformlar için de geçerlidir. Kitapta Twitter'dan Twitter olarak bahsediyorum. Bugün platformun adı X oldu. Elon Musk'ın platformu satın almasından sonra isim, sembol ve marka dili değişti. Fakat ben bu kitapta Twitter kelimesini korumayı tercih ettim. Çünkü o bölümde anlatılan şey sadece bir platform adı değildir; bir dönemin dijital kamusal alan kültürüdür. Ayrıca kişisel olarak Twitter isminin, kuş sembolüyle birlikte, dijital iletişim fikrini X isminden çok daha güçlü ve doğal taşıdığını düşünüyorum. X elbette bugünün gerçekliğidir; fakat Twitter, o dönemin ruhunu anlatan doğru kelimedir.

Bu kitapta mesele hiçbir zaman sadece araçlar olmadı. Araçlar değişir. Platformlar değişir. Rakamlar değişir. Şirketler büyür, küçülür, satılır veya dönüşür. Ama insanın kendini tanıma ihtiyacı değişmez. İnsan kaynaklarının niteliği meselesi değişmez. Kaliteli kurumlara duyulan ihtiyaç değişmez. Gerçek profesyonelliğin değeri değişmez. Stratejik zekânın önemi değişmez. Motivasyonun, sosyal zekânın, entelektüel derinliğin ve karakterin önemi değişmez.

Bu nedenle elinizdeki dördüncü baskıda iki yeni bölüm eklemeyi gerekli gördüm.

Birinci ek bölüm: **Yapay Zekâ Çağında Kariyer Yapmak.**

Çünkü artık kariyer hayatını eski kavramlarla tek başına açıklamak mümkün değildir. Yapay zekâ yalnızca bazı işleri ortadan kaldıracak bir teknoloji değildir. Aynı zamanda iş tanımlarını, uzmanlık biçimlerini, üretkenlik anlayışını, insan kaynakları süreçlerini, beyaz yakalı emeğini, yaratıcılığı, eğitim sistemini ve rekabeti yeniden şekillendiren büyük bir kırılmadır. Bugün kariyer yapmak isteyen bir insan, yapay zekâyı sadece tehdit olarak göremez, sadece mucize olarak da göremez. Onu anlamak, kullanmak, onunla rekabet etmekten

çok onunla birlikte daha yüksek değer üretmeyi öğrenmek zorundadır.

İkinci ek bölüm: Finansal Okuryazarlık ve Finansal Zekâ.

Bu başlık da en az yapay zekâ kadar önemlidir. Çünkü günümüz dünyasında finansal okuryazarlık yalnızca yatırımcıların, bankacıların veya ekonomistlerin meselesi değildir. Doktorlar, mühendisler, akademisyenler, beyaz yakalılar, muhasebeciler, yöneticiler, girişimciler ve serbest meslek sahipleri de finansal okuryazar olmak zorundadır. Bir insan kendi emeğini, zamanını ve bilgisini paraya dönüştürebilir; fakat kazandığı parayı koruyamıyorsa, finansal sistemleri anlayamıyorsa, algoritmik finansal yapıların, fintech ürünlerinin, kredi mekanizmalarının, enflasyonun, döviz hareketlerinin, yatırım risklerinin ve tüketim tuzaklarının farkında değilse, çok ciddi darbeler alabilir.

Bugünün dünyasında iyi bir meslek sahibi olmak yetmez. İyi bir gelir elde etmek de yetmez. İnsan kendi emeğini, parasını, zamanını ve geleceğini koruyacak temel zihinsel donanımına sahip olmak zorundadır.

Bu iki yeni ek bölüm, kitabın ana omurgasını değiştirmek için değil, onu bugünün dünyasına açmak için eklendi. Beş Kanatlı Yel Değirmeni Modeli, gerçek profesyonelliğin üç temel doğrusu ve Esas Güç kavramı hâlâ bu kitabın merkezinde duruyor. Yapay zekâ ve finansal okuryazarlık / finansal zekâ ise bu merkezin 2026 dünyasında nasıl genişlediğini gösteriyor.

Burada bir iddiayı da açıkça ortaya koymak istiyorum. İçinden geçtiğimiz bu sıkışmanın sonsuza kadar aynı biçimde devam edeceğini düşünmüyorum. Önümüzdeki 10-15 yıl, insan emeğinin, kariyerin, mesleklerin, finansal sistemlerin, eğitim modellerinin ve kurumların yeniden tanımlandığı çok sert bir geçiş dönemi olabilir. Bu geçiş sancılı olacaktır. Bazı insanlar bu değişime hazırlıksız yakalanacaktır. Bazı meslekler zayıflayacak, bazıları dönüşecek, bazı yeni alanlar ise hiç beklemediğimiz ölçüde değer kazanacaktır.

Fakat bu dönüşüm sadece teknolojik bir dönüşüm olmayacaktır. Bu aynı zamanda insani, ahlaki, eğitimsel, hukuki, ekonomik ve politik bir dönüşüm olacaktır. Yapay zekâ tek başına dünyayı kurtarmayacaktır. Fintech tek başına insanları zengin etmeyecektir. Dijital platformlar tek başına kaliteli iş yaratmayacaktır. Bunların hepsi ancak doğru insan kaynağı, doğru eğitim sistemi, doğru hukuk düzeni, doğru kurum kültürü ve doğru toplumsal akılla birlikte anlamlı hale gelebilir.

Bu nedenle bu kitapta yıllar önce altını çizdiğim insan kaynağı meselesinin bugün çok daha geniş bir bağlamda ele alınması gerektiğini düşünüyorum. Türkiye'nin ve benzer ülkelerin temel problemi yalnızca ekonomik büyüme problemi değildir. Yalnızca yönetim problemi de değildir. Daha derinde bir insan kalitesi, kurum kalitesi, eğitim kalitesi, hukuk kalitesi, düşünce kalitesi ve ilişki kalitesi problemi vardır. Kalite meselesi çözülmeden, insan kaynağı meselesi çözülmeden, gerçek profesyonellik kültürü gelişmeden ve birey kendi hayatını stratejik olarak yönetmeyi öğrenmeden büyük sorunların çözülmesi kolay değildir.

Bu kitabın ardından yazmayı planladığım ikinci kitapta, eğer bir yapay zekâ kitabını araya sıkıştırırsam, bu durumda üçüncü kitabımda, burada sadece temas ettiğim bazı meseleleri daha geniş bir çerçevede ele almak istiyorum. Dünya ekonomisinin ve siyasal düzenin problemleri, gelişmişlik tartışmaları, Türkiye'nin eğitim, hukuk, ekonomi ve sosyal yapı sorunları, insan kaynağı meselesi, kurumsal kalite problemi ve çözüm önerileri o kitabın ana eksenlerinden bazıları olacak. O kitap, bu kitaptan farklı olarak soru-cevap formatında olmayacak. Doğrudan okura hitap eden, daha geniş, daha çok sesli ve daha analitik bir metin olacak. Bu yeni kitap fikri zihnimde uzun süredir adım adım olgunlaşıyor; dünyaya, Türkiye'ye ve insanın bu büyük dönüşüm içindeki yerine daha geniş bir pencereden bakmaya çalışıyorum.

Bir ülkenin düşünce üretimi, yalnızca yazarların cesaretiyle değil, o ülkenin tartışma kültürüyle, eleştiriye açıklığıyla ve demokratik olgunluğuyla da ilgilidir. Bu nedenle kitap

yazmak yalnızca bireysel bir eylem değildir. Aynı zamanda yaşadığınız toplumla, zamanla ve dünyanın gidişatıyla kurduğunuz bir ilişkidir.

Bu dördüncü baskı, bu ilişkinin yeni bir aşamasıdır.

Bu kitabı daha önce okumuş olan okurlar için de yeni bir okuma deneyimi sunmak istedim. Çünkü bu baskıdaki yeni ön söz ve iki yeni ek bölüm, kitabın temel iddiasını yapay zekâ, finansal okuryazarlık/finansal zekâ ve yeni çalışma hayatı perspektifiyle yeniden açıyor. Kitabı ilk kez okuyacak olanlar ise bu metni yalnızca bir kariyer kitabı olarak değil, kendi hayatlarını daha bilinçli, daha stratejik, daha dengeli ve daha dirençli kurmak için bir yol arkadaşlığı olarak okuyabilirler.

Ben hâlâ insanın kendisini geliştirmesi gerektiğine inanıyorum. Hâlâ iyi eğitimin, iyi insan ilişkilerinin, disiplinin, stratejik zekânın, entelektüel derinliğin, sanatın, sporun ve sosyal zekânın insan hayatında belirleyici olduğuna inanıyorum. Hâlâ gerçek profesyonelliğin çok değerli olduğuna inanıyorum. Hâlâ kaliteli ve keyif veren bir işin insan hayatında ki en büyük şanslardan biri olduğunu düşünüyorum.

Ama bugün buna bir şey daha ekliyorum: İnsan artık kendi mesleğini, parasını, zamanını, dijital kimliğini, öğrenme kapasitesini ve zihinsel dayanıklılığını çok daha bilinçli yönetmek zorundadır.

Çünkü dünya geriye gitmiyor.

Dünya başka bir yere gidiyor.

Bu yüzden arkana bakma!

O tarafa gitmiyorsun.

Sevgi ile,
Alper KUL
2026 / İstanbul

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

Daha iyi bir dünya seninle başlar!

Bizler, insanoğulları, dünyanın bilhassa son iki yüzyılda gelişmesi ve 1980’lerden itibaren dijitalleşmesi ile birlikte başka bir evrene doğru sürüklenmesi karşısında şaşkınlık içindeyiz. Bu durum beklenmedik miydi!? Aslında tam olarak değil. Büyük fütürolog ve bana göre gerçek bir bilim insanı olan **Alvin Toffler** yıllar önce yazdığı muhteşem üçlemesi ile zaten bize büyük oranda gelecek olanları haber vermişti.

Alvin Toffler 70’ler, 80’ler ve 90’larda yazdığı üçlemesi ile: **Future Shock, Powershift, Third Wave** adlı kitapları ile bize kısaca şunu söyledi: *Belirsiz ve bilmediğimiz bir gelecek*. Bizler bu evrende korkan ve kaygılanan birer varlık olarak oradan oraya savrulacağız. Ve gücün tarifi. Üçüncü Dalga kitabının giriş kısmında Toffler adeta bugünü anlatmıyor mu? Parantez içindeki yorumlar yorumlar bana aittir.

“Teröristlerin rehinelerle ölüm oyunları oynadığı (İşid ve aldığı rehineler), para birimlerinin Üçüncü Dünya Savaşı söylentileri yüzünden sürekli çalkalandığı (sadece para birimleri 2000’li yıllarda birbirlerine girmedi gerçekten 3. Dünya Savaşı da vesayet ve ticaret savaşları adı altında başladı), büyükelçiliklerin bombalandığı (bugün gerek Akdeniz bölgesinde gerekse Afrika ve Ortadoğu’da neredeyse her büyükelçilik tehdit altında. Türkiye’nin Musul Konsolosluğu basıldı, konsolos ve diğer görevliler haftalarca rehine tutuldular) ve askerlerin sürekli hareket olduğu bir çağda, gazete başlıklarına korkuyla bakıyoruz (1990’lı yıllarda insanlar ne kadar korku ile bakıyorlarsa 2010’lu yıllarda bu en az 5 katına çıkmıştır). Altın fiyatları – korkunun duyarlı göstergesi – bütün rekorları kırıyor (çok doğru hatta altının onsu 5 Eylül 2011’de 1883 dolara kadar çıktı). Bankalar ne yapacağını şaşırmış halde titriyor (bugün durumları çok daha vahim ne kadar para basılsa ve ne kadar banka tahvilleri alınırsa alınsın bankalar titremeye devam ediyorlar). Enflasyon kontrol edilemez boyutlara

ulaşıyor. Dünyanın her yerinde devletler ya aptalca hamleler yapıyor ya da hiç adım atamıyor.”

Baktığımız zaman Alvin Toffler haklı idi, ancak durum sanıyorum onun zannettiğinden bile daha kötüye gitti!

Bizler, ekonomiyi ve dünyanın gidişatını takip eden düşünürler olarak, durumu anlamak ve gerek bireysel gelişime ve gerekse de toplumsal gelişime hitap ederken, genel gidişatı unutmadan ve dünyayı anlayarak yorum yapmamız gerekir.

“**Arkana Bakma! O Tarafa Gitmiyorsun**” adlı kitabım, her şeye rağmen, bütün problemlere ve yükselen bağnazlık ve radikal akımlara rağmen insanın dik durması ve kendisine değer katması gerektiğini iddia eden bir kitaptır.

Ben **Jiddu Krishnamurti’den** çok şey öğrendim. Krishnamurti sadece bir Hintli filozof değildi. O bir Evrensel düşünür idi. Hala düşünceleri her yerededir. Kelebek etkisi gibi bir etki yaratmıştır.

Bende tıpkı Krishnamurti gibi bireyi önemsiyorum. İnsanı önemsiyorum. Onun için gerek seminerlerimde gerekse de kitabımda önce insanı anlatıyorum. Bu kitap bu manada bir insanlık kitabıdır. Kitabın konuları bireysel ve profesyonel gelişime ağırlık vermek ile birlikte, yaşadığım ülkenin problemlerine de değiniyor. Bu normaldir! Eğer ben Amerika’da yaşasa idim birinci dereceden Amerika’nın problemlerini anlatacaktım. Bu sefer de bir Türk yazardan Türkiye’yi ve Akdeniz bölgesini okumak ve anlamak iyi olmaz mı?

Bu manada kitapta seçtiğim ve anlattığım **GERÇEK PROFESYONELLER**, bu bölgenin insanlarıdır. Bu profesyonellerden ikisi Amerika’da ve bir diğeri de Almanya’da uluslararası manada başarı kazanmış profesyoneller. Ayrıca, Coca Cola başkanı **Muhtar KENT** bu kitap ile ilk defa bir kişisel ve sosyal gelişim kitabına bir **model ve sistem** ile girmiş oluyor.

İstesem bu 8 profesyonele onlarca yerel ve uluslararası kişilik ekleyebilirdim. Ancak bu kitabın hem orijinal havasını bozardı hem de konudan uzaklaşmış olurduk. Ayrıca bu insanların dünya çapında tanınması gerektiğini düşünüyorum.

Söylememe gerek yok sanırım! Kitabıma aldığım profesyonelleri seçerken hiçbir şekilde aklıma cinsiyet gelmedi. Son derece doğal bir süreç ile karşıma çıkan profesyonelleri inceledim. Ancak, seminerlerime gelenler bilirler bu 8 profesyonelin dışında seminerlerimde **Dr. Nazan Ölçer'i, Ece Şirin'i ve Prof. Dr. Yekta Kara'yı** özellikle anlatıyorum. Zira, bu kadın profesyonellerimizin genç kızlarımıza örnek olduklarını düşünüyorum.

Gerçek Bir Profesyonel Olmak Neden Çok Önemli?

Tahmin edeceğiniz gibi bu zorlaşan ve gitgide insanoğlunun sıkıştığı kapitalist sistemde uzmanlaşma sistemlerini doğru tespit etmek ve kişinin karakteri ile uzlaşan: **yüksek kariyer yapısı** oluşturmak çok daha önemli hale gelmiştir. Patronlar son 20-30 senede rekabet edeceğiz diye daha ucuz ve rahat çalışacakları çalışanları tercih etmişlerdir. Bu Amerika'da da böyledir, İngiltere'de de, Güney Afrika'da da böyledir. Gelişmiş ülkelerde hal böyle iken bir de isterseniz geliştirmekte olan ülkeleri hayal edin! Ben ise bu konuya özel: Akıntının tersine gidilmesi gerektiğini düşünenlerdenim. Hayat daha çok zorlaşıyorsa! Daha akıllı olmamız ve daha net ve anlamlı hedeflere sahip olmamız gerekmez mi?

Elbette bu konuda insanlığın kurmakta pek övündüğü ama genelde çok fazla işe yaramayan **DEVLET** organizasyonuna çok rol düşüyor. Ancak, bu şu anda bir ön sözde anlatılmayacak kadar geniş bir konu.

Tercihlerimiz değişiyor! Hayat hızlanıyor! Ancak yine de rahata kavuşamıyoruz. Uzun yıllardır çamaşırlarımızı yıkayan makinelerimiz var, hatta bulaşıklarımızı yıkayan makinelerde. Birçok şey otomatik. Tek başına yaşamak bundan 50 sene öncesine göre daha kolay ve yaygınlaşan bir olgu. Yakın zamanda kendi kendine giden, ful-otomatik ve elektrikli araçlara bineceğiz. Ancak şu bir gerçek ki ve emin olduğum bir

konu var ki! Yine mutlu olamayacağız! Sistem bizi sıkıştırmaya devam edecek!

Bu manada herkes ama herkes kendisini geliştirmek, kendi alanında iyi olmak ve insanlara ben bu işi çok iyi yaparım mesajını vermek zorundadır. Yoksa, yarınlar **anlamalı hedeflerimiz** olmadan güvenecek olursak! Zor durumda kalabiliriz.

Neden ESAS GÜÇ?

Alvin Toffler ve birçok büyük filozof güç tanımı yapmıştır. Ve hepsi de saygıdeğer tanımlardır. Birçoğunu kabul edebiliriz.

Benim yaptığım tanım ise daha genel ve daha anlaşılabilir bir tanımdır. Ayrıca diğer tanımları da bir anlamda içeriğinde barındırır.

Ben **Gücü** ve benim adlandırmam ile **ESAS Gücü** tanımlarken iki unsura değiniyorum. Esas Güç: Stratejik zeka (plan) ve motivasyonun bileşkesidir. İlgili bölümün başında belirttiğim gibi “Esas Güç” denilen bu kavram birden çok psikolojik, kişisel (yetenekler), toplumsal, duygusal, mantıksal, ilahi ve rasyonel faktörlerin bir araya gelmesi ile oluşan, **motivasyon gücü ve stratejik zekadır**.

Never Look Back!

Kitap 2014 yılında ilk baskısı yapıp piyasada belirli bir dağıtım gücüne kavuştuğu andan itibaren daha kitabı yazarken aklımda olan bir projemi uygulamak istedim. Kitabın muhakkak İngilizce çevirisinin yapılması gerekiyordu ama sadece çevirisi yetmezdi aynı zamanda dünya çapında dağıtımının da yapılması gerekiyordu.

Bu konuda **Amazon’dan** daha iyisini bulamazsınız. Amazon ile çalışmak aslında çok kolaydı. Ancak iyi bir tasarım yapmak ve çeviri yapmak o kadar kolay olmadı. Tam tamına

2,5 senemi bu işe ayırdım. Tabi sadece ben değil, ilk çevirmenim Özer Baykay kitap üzerinde çok çalıştı. Ancak kendisi ile kitabı bitirmek özel sebeplerden nasip olmadı. Ancak yine de İngilizce kitaba ruhunu verdi ve kitabın Türkçe 3. Baskısına eklediğimiz övgülerin Türkçeleştirmesine katkıda bulundu.

Teşekkürler Özer...

Kitabın İngilizce çevirisini son derece başarılı ve profesyonel bir çevirmen olan Ayşe Özbay yaptı. Teşekkürler Ayşe.

İngilizce kitap için Amazon'da Alper KUL yazmanız ya da Never Look Back! demeniz yeterli olacaktır.

3. Baskıya girerken...

Kitap 2014 yılında piyasaya çıktığı zamanda çok ciddi işsizlik problemi vardı. 3. Baskısı 2019'da basıldı ve şu anda çok daha ciddi bir durum söz konusu. Hatta yerel seçimlerden sonra işsizlikte bir patlama dahi olabilir. Kitabın ilk iki baskısında iddialı olabilecek bir bölüm vardı. 2. Bölüm. Bu bölümde ben yine sohbet formatında gerçek işsizlik rakamlarını bir metodoloji ile anlatıyordum. Meraklısı elbette ilk iki baskıyı piyasada bulabilir. Okunmuş kitapları satan web sitelerinde mevcut durumda. Sadece şunu söylemek isterim. 2012'de yaptığım hesaplarda gerçek ama bayağı gerçek işsizliğin **yüzde 34** civarı olduğunu tespit etmiştim. Bugün ise bu rakamın iş gücüne katılım oranının artmış olduğunu bildiğimize göre yüzde 36-37 civarında olduğunu tahmin ediyorum. Ancak bilhassa seçimlerden sonra hizmetler sektöründe bir yavaşlama olursa bu rakam çok rahat yüzde 40-45 bandına fırlayabilir!

3. baskıda bu bölümü çıkardım. Zira rakamlar baskıya girdikten ve kitap piyasada dolaşmaya başladıktan 2 ay sonra zaten bayatlayacak! Bu manada ilk iki baskıdaki mantığı bilmek yeterli. Ayrıca, kitabımı çok fazla matematiksel ifadeler ile doldurmak istemedim. İstatistikler ve matematik hayatın gerçeklerini bize bir noktaya kadar anlatır. Ama hayatın kendisini anlatmazlar!

Bu şekilde kitap daha ziyade bir felsefe ve gelişim kitabı oldu. Bu format ile hem okuyucu için daha akıcı hale geldi hem de amacına daha çok yaklaşmış oldu. Ayrıca okuyucularım için net ifadeleri olan ve pozitif atmosfer içeren bir kitap olmasını arzuladım.

Endüstri 4.0 İnsanlığın Sonu mu? Başlangıcı mı?

Son olarak ve sizleri daha fazla yormadan çok kısa bir şekilde Endüstri 4.0'dan bahsetmek istiyorum. Endüstri 4.0 insanlığın sonu mudur? Başlangıcı mıdır? İşte 21. Yüzyılda nesnelerin interneti buram buram her yere ulaştığında ve bir havalimanına **dronlar** saldırdığında (umarım olmaz) ve artık günümüzün sapıkları intihar bombacılarına bile gerek kalmadan bir kimliği belirsiz insansız hava aracı ile insanlığa saldırdığı zaman!

Endüstri 4.0'ı son derece geliştirmeye meraklı büyük şirketler ölen insanları geri getirebilecekler mi?!

Bu yüzden işsiz kalan insanların tazminatlarını ödeyecekler mi?

Güvenlik problemi azalacak mı? Artacak mı?

Ya da hakikaten ürünlerini satacakları diğer üretici şirketler kimlere ve nasıl mallarını satabilecekler! Ürünleri alabilecek gerçek insanlar olabilecek mi? Yoksa robotlar mı artık mal ve ürün satın alacaklar?!!

İhtiyacımız Nedir?

Bugün bizim ihtiyacımız olan: Dünya'nın **insan kaynağını** inceleyen, analiz eden, anlatan ve her türlü yer altı, yer üstü kaynaklarını entegre bir şekilde planlayan bir **süper örgüttür**. Bu Birleşmiş Milletler ya da onun bağlı olduğu kuruluşlar olamaz! Ya da Dünya Ticaret Örgütü olamaz. Bunlar 2. Dünya Savaşı, "**paylaşım savaşından**" sonra geçen yüzyılın mantığı ile ve **güç savaşlarının** sonucunda kurulmuş olan kuruluşlardır. İşlerini ve fonksiyonlarını yerine getirmişlerdir. Fonksiyon çoktan tamamlanmıştır.

Her bölge, her ülke kendi çıkarlarını maksimum hale getirmeye çalıştıkça daha çok mutlu olamayacağız. Bilakis çarpışmalar artacak ve yıkımlar meydana gelecektir. Zaten genel sistem ve insanlık tarihi de yıkımlardan beslenmiştir. Bu kadar çok silahlanma, bu kadar çok silah stokları eninde sonunda bir yerlerde patlayabilir.

Kitaptan bilgi, fikir ve en önemlisi keyif almanızı ümit ediyorum...

Sevgi ile,
Alper KUL
2019 / İstanbul

TÜRKİYE'NİN PROBLEMİ İNSAN KAYNAĞI PROBLEMİDİR...

Sevgili Okuyucular, kitabı okuduğunuz zaman bazı açılardan kafanız karışacak. Zira bu kitap diğer kitaplardan biraz farklı.

Birincisi, kitap sohbet formatında; ikincisi, her konuya değiniyor. Size şimdi bu kitabın sadece ne olmadığını anlatacağım, siz zaten ne olduğunu anlayacaksınız. Ondan sonra da size Türkiye'nin en büyük probleminden bahsedeceğim.

Bu kitap sadece ne değildir?

Bu kitap sadece kişisel gelişim kitabı değildir...

Bu kitap sadece sosyal gelişim kitabı değildir...

Bu kitap sadece kariyer sistemleri ve gelişimi kitabı değildir...

Bu kitap sadece profesyonellik sistemleri ve gerçek profesyonelliğin tanımını yapan bir kitap değildir...

Bu kitap sadece Türkiye'nin sekiz gerçek profesyonelinin anlatan bir kitap değildir...

Bu kitap sadece **Coca Cola Yönetim Kurulu Başkanı Muh-tar Kent**'i ilk defa anlatan bir kitap değildir...

Bu kitap sadece **Prof. Dr. Mehmet Öz**'ün Türk dünyasının neden en profesyonel ve tanınmış doktoru olduğunu anlatan bir kitap değildir...

Bu kitap sadece Ahmet Yamaner'in kim olduğunu **ilk defa** anlatan bir kitap değildir...

Bu kitap sadece Türkiye'nin en profesyonel ve en başarılı gazetecisi **Rahmi Turan**'ı anlatan bir kitap değildir...